

Slotbijeenkomst Ontwikkelvisie Beatrixkwartier en Bezuidenhout-West

30 januari 2025

}}}
Tertium

Verslag

Wijkcentrum Bezuidenhout-West, 30 januari 2025

Inleiding

Op donderdagavond 30 januari 2025 vond de slotbijeenkomst plaats over de concept-ontwikkelvisie van het Beatrixkwartier en Bezuidenhout-West. Ongeveer 70 bewoners en gebruikers van de gebieden en andere geïnteresseerden waren aanwezig. Tijdens deze afsluitende bijeenkomst liet de gemeente zien hoe de wensen, ideeën en adviezen zijn verwerkt in de concept ontwikkelvisie. Bezoekers konden vervolgens nog een laatste reactie geven op de visie.

De avond begon om 18:30 met een goed bezochte informatiemarkt, waar bezoekers posters met de concept-ontwikkelvisie konden bekijken en in gesprek gingen met elkaar, medewerkers van gemeente Den Haag en het stedenbouwkundige bureau. Via een invulformulier konden aanwezigen reacties achterlaten. Daarnaast zijn de bezoekers gevraagd om mee te denken over de adviesvraag welke voorzieningen gewenst zijn het Beatrixkwartier en Bezuidenhout-West, via een online enquête van gemeente Den Haag. Bewoners stelden scherpe vragen over het proces en dachten kritisch mee over de voortgang van de ontwikkelingen.

Achtergrond

Het Central Innovation District in Den Haag verandert de komende jaren tot een sprankelend stadshart vol levendige delen. In 2024 werd samen met bewoners gewerkt aan de plannen voor verschillende deelgebieden van het CID, waaronder de Ontwikkelvisie Beatrixkwartier-Bezuidenhout-West.

Ontwikkelvisie Beatrixkwartier-Bezuidenhout-West

Het Beatrixkwartier is een van de belangrijkste werkgebieden van Den Haag. Er zijn veel grote gebouwen van zakelijke dienstverleners en commerciële bedrijven. Dit deel van de stad is steeds belangrijker voor de economie van Den Haag. Bezuidenhout-West is vooral een woonwijk. Er zijn al veel woningen in dit gebied en de ruimte voor extra woningen is beperkt. Rondom Bezuidenhout-West liggen veel drukke (spoor)wegen. Om het gebied leefbaar en aantrekkelijk te maken, komen er de aankomende jaren nieuwe woningen, kantoren, voorzieningen en betere verbindingen voor voetgangers en fietsers. Hiervoor maakt de gemeente een ontwikkelvisie.

De toekomstige veranderingen maken verschil voor bewoners, ondernemers, werknemers en reizigers. Het is van groot belang dat zij door middel van participatie betrokken worden bij het maken en verbeteren van de plannen. Hun blik voegt kleur toe aan (de plannen voor) het gebied. De eerste stap is hierbij gezet tijdens de CID-dagen van 2022. Vervolgens maakten we bij de bijeenkomst van 3 juli 2024 een nieuwe start met de participatie. In september en november zijn er door de gemeente themagesprekken georganiseerd. Tijdens deze laatste bijeenkomst heeft de gemeente laten zien hoe de wensen, ideeën en adviezen van dit participatieproces verwerkt zijn in de concept-ontwikkelvisie.

Overzicht van het programma

Informatiemarkt

Voorafgaand en na afloop van het plenaire programma konden aanwezigen langs posters lopen over het proces en over de 4 V's die centraal staan in de Ontwikkelvisie: Verbinden, Vergroenen, Verdichten en Verlevendigen.

Plenaire presentatie

Om 19 uur wordt de presentatie geopent door gespreksleider Menno van der Veen. Hij polst wie er in de zaal zitten: ongeveer een vierde van de aanwezigen heeft al een eerdere bijeenkomst over de toekomstplannen van Beatrixkwartier – Bezuidenhout-west bezocht, en een vierde is er voor het eerst. Vier bezoekers zijn zelf bij alle vier de bijeenkomsten over het project aanwezig geweest.

Projectmanager Philippe Bocxe introduceert vervolgens het project voor de bezoekers die voor het eerst aanwezig waren. Hij vertelt hoe de Ontwikkelvisie zich verhoudt tot andere projecten in de CID en de gemeente brede Structuurvisie. Ook benadrukt hij de rol die de initiatiefnemers spelen in het project, de eigenaren van de grond waarop gebouwd gaat worden.

Bij de presentatie is ook een panel van bewoners en andere betrokkenen die als eerste reageren op de Ontwikkelvisie. De panelleden zijn Kornee Kleijwegt (bewoner Bezuidenhout-West), Frederike Bloemers (Algemene Vereniging voor Natuurbescherming, AVN), Irfaan Adhien (ondernemer Bezuidenhout-West) en Jos Spijkers (bewoner Bezuidenhout-West) uitten de voor hen belangrijkste aandachtspunten voor de ontwikkelvisie. In het volgende hoofdstuk van dit verslag worden de opmerkingen van het panel weergegeven.

Na de oproep van de panelleden, beschrijft Nynke Verhaar, participatieadviseur, wat er aan participatie is gebeurd sinds de startbijeenkomst op 3 juli. De uitkomsten van de participatie benadrukken de behoefte aan een doordachte invulling van de plek, waarbij ook genoeg ruimte is voor de behoeften van de wijk zelf, niet alleen voor de stad als geheel. Daarom moeten de besluiten goed doordacht worden, met name over het aantal woningen, de zorg- en jongerenvoorzieningen, goede afweging wat zich al in de omgeving bevindt om leegstand op de Beatrixlaan te voorkomen, een veilige verkeerssituatie en meer groen op de Beatrixlaan.

Stedenbouwkundige Merel Bakker presenteert daarop aansluitend de concept-ontwikkelvisie in grote lijnen en hoe deze is aangepast naar aanleiding van de participatie.

Enkele hoofdpunten:

- De hoeveelheid woningen is omlaag bijgesteld van 3.000 naar 2.000, naar aanleiding van uitspraken van deelnemers van het participatietraject en verder onderzoek over de haalbaarheid van verdichten in de wijk.
- De bouw in Bezuidenhout-West is een kans op de langere termijn, op het gebouw aan de Daendelstraat na. Dit gebouw is wel verlaagd van 70 naar 40 meter, naar aanleiding van opmerkingen van bewoners tijdens de adviesbijeenkomst.
- De voetganger en fietser worden op één gezegd voor mobiliteit, waarbij bijvoorbeeld de fietstunnel en het Schenkviaduct verbeterd worden voor prettigere verbindingswegen.
- Naar aanleiding van de adviezen van de participanten over voorzieningen, komen er meer (maatschappelijke) voorzieningen, zoals sportgelegenheden, onderwijs en een gezondheidscluster.

De panelleden geven hun eerste reactie op de concept Ontwikkelvisie, waarna het gesprek geopend werd en de bezoekers in de zaal ook hun vragen, complimenten en zorgen hebben gedeeld. In het volgende hoofdstuk van dit verslag worden de zorgen, wensen en ideeën van het panel en de bezoekers weergegeven.

Resultaten

De meeste aanwezigen vonden de plannen in de gepresenteerde concept-ontwikkelvisie goed: een compleet plan wat een mooi toekomstbeeld schetst. Velen twijfelden echter wel aan de haalbaarheid en stelden voor dat het te ambitieus was.

1. Opmerkingen van de panelleden

De panelleden kwamen eerst aan het woord om de volgens hen belangrijke aandachtspunten voor de ontwikkelvisie van het Beatrixkwartier en Bezuidenhout-West te noemen. Hieronder een overzicht:

Verbinden

- De 'beruchte' fietstunnel onder het Schenkviaduct moet worden verbeterd en veiliger aanvoelen.
- Er is behoefte aan fysieke drempels die het verkeer echt vertragen.
- Let op dat de extra bewoners ook komen met extra auto's. We zijn bang dat dit de wijk zal laten vastlopen.
- De wijk heeft slechts twee toegangswegen, wat de druk op de infrastructuur vergroot.

Vergroenen

- Anekdote van een puttertje langs de Utrechtsebaan bak
- Er is potentieel voor mooie groene ruimtes, maar deze moeten wel goed worden onderhouden
- De overkapping van de A12 en daar vergroenen is een mooi plan, maar heel duur. Zorg dat de hoeveelheid groen in het plan niet afhankelijk is van die overkapping.

Verdichten

- Woningnood is een groot aandachtspunt.
- De grootste zorg is de fasering: welke ontwikkelingen komen eerst? Voorzieningen en de fietstunnel mogen niet pas komen als de woningen er al staan.

Verlevendigen

- Er is behoefte aan betere zorgvoorzieningen
- De leefbaarheid staat onder druk: het aantal inwoners is toegenomen, maar voorzieningen zijn niet meegegroeid (huisartsen, voorzieningen voor jongeren etc.)

Overig

- Communicatie tussen verschillende projecten blijft een uitdaging

2. Vraag en antwoord

Tijdens het plenaire gedeelte hebben aanwezigen een aantal vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Hieronder een overzicht per thema:

Verbinden

Vraag: *Er zijn al problemen bij de JP Coenstraat, daar is het al druk, maar er komen nog 200-300 extra auto's door de wijk, hoe kan dit?*

Antwoord gemeente: Ik kan niet zeggen hoeveel auto's erbij komen bij de JP Coenstraat, maar we zijn aan het kijken naar manieren om de straat te ontlasten. De gemeente gaat nog een uitgebreid verkeersonderzoek doen.

Vergroenen

Opmerking: *De plint moet er niet uit zien als een DDR-gebouw, en het groen moet op de hoogte van mensen zijn.*

Vraag: *In het verleden waren er struiken, die zijn weggehaald vanwege daklozen en junkies die erin slapen. Dit was weggehaald om de straat schoner en veiliger te maken. Waarom nu terug? Is dit realistisch? Hoe gaan we dit beter onderhouden?*

Antwoord: Dit krijgt vorm in het buitenruimteplan. Op dit moment gaat deze projectgroep hier niet over. Ook het stadsdeel is betrokken.

Vraag: *Waarom heet de 'Groene toren' zo? Wordt die ook groen?*

Antwoord: De naam 'Groene Toren' is spreektaal, maar wij zouden graag zien dat het een echte groene toren wordt.

Vraag: *Ik zie vergroening voor het gebouw van Nationale Nederlanden. Hoe gaat dat plan uitgevoerd worden? Is de grond van de gemeente?*

Antwoord: Nee, de grond is inderdaad van Nationale Nederlanden. Het komt goed uit dat zij zelf al een plan hebben ingediend dat goed past bij de visie van de gemeente, en dus veel vergroening en het verwijderen van parkeerplaatsen bevat.

Verdichten

Vraag: *Wat voor woningen zijn het? Voor wie? Hoe groot? Ratio koop/huur?*

Antwoord: Dit wordt naar de stedelijke norm: 70% betaalbaar, 30% vrije sector, met verdere onderverdeling. Deze norm wordt toegepast op ieder nieuw gebouw, zodat de soort woningen gemengd zijn.

Vraag: *Wil je in een wijk dat al 70% sociaal huur is, nog meer sociale huurwoningen neerzetten?*

Antwoord: Het beleid van de gemeente houdt niet rekening met de bestaande situatie in de wijk, maar alleen in de toekomstige bouwplannen.

Vraag: *Is het een realistisch plan om te zeggen dat er gemengde appartementencomplex komt aan de kant van de snelweg?*

Antwoord: Dat gaat echt in gesprek met de ontwikkelaar. Daar zijn we mee bezig, daar hebben we nog geen antwoorden voor.

Verlevendigen

Vraag: *We horen niks over een concreet plan voor het medisch centrum. Ik sta er klaar voor en ik heb een team maar waar moet ik beginnen? Wat is het concrete plan?*

Antwoord: De bewoners hebben gezegd dat het gezondheidscentrum in Bezuidenhout-West moet. Dan kan het waarschijnlijk het beste in de Daendelstraat. Wellicht kan een tijdelijke oplossing er ook komen, maar er is nog geen concreet plan.

- Vraag van stedenbouwkundige aan de bewoners: *Zou er eventueel een tijdelijk gezondheidscentrum komen in het Beatrixkwartier omdat nood zo hoog is?*
- *Reactie van een bewoner:* Dat zou tijdelijk wel kunnen, maar op de langer termijn moet het echt in de wijk. En dan ben ik bang dat het tijdelijke op de Beatrixlaan permanent wordt en dat we dan nog verder van huis zijn.

Proces

Vraag: *Hoe een integraal plan ook integraal uitvoeren qua planning? Is het niet te ambitieus?*

Antwoord: Vanuit de gemeente wordt er in de raad besproken om deze visie haalbaar te maken of keuzes te maken waar de prioriteit ligt. De ontwikkelaars/marktpartijen in dit gebied proberen wij afspraken mee te maken. Rijkssubsidies doen wij aanspraak op. Deze dingen maken dat we toch kunnen proberen onze ambitieuze plannen te halen.

Vraag: *Waarom is de hoogbouw wel een feit maar de rest van de vier V's slechts ambities? Het moet in samenhang? Is er geen hoogbouw zonder overkapping en zonder groen?*

Antwoord: De hele ontwikkelvisie is geschreven omdat we die samenhang ergens willen vastleggen. Het is noodzaak.

Opmerkingen: *Besteed eerst aandacht aan de leefbaarheid en de vergroening. Denk daarna pas aan nieuwe woningen.*

Opmerking: *Er is een afspraak gemaakt dat de voorzieningen en groen geregeld moeten worden voordat de woningen er komen. De overkapping van de snelweg en het groen daarbij is nog een onzeker plan en staat helemaal niet vast, maar voor het gehele plan wordt er wel gerekend met dit groen van de overkapping. Je moet niet met groen rekenen die nog niet geregeld is.*

Antwoord: Op de lange termijn is het echt een ambitie om die groen echt in combinatie met de woningen te doen.

3. Reacties op invulformulieren

In totaal hebben 7 bezoekers, allemaal bewoners uit Bezuidenhout, een invulformulier ingeleverd. Hieronder een overzicht van de reacties per thema:

Verdichten

- Hoogbouw langs de Utrechtsebaan (10 torens van 70m), als de overkapping van de Utrechtsebaan niet door kan gaan, gaat dan ook de hoogbouw niet door? Hoeveel parkeerplaatsen worden ingepland voor die hoogbouw? Welke bestaande bouw moet wijken (worden gesloopt) voor die hoogbouw?

Vergroenen

- Neem de Tasmanstraat in Den Haag als voorbeeld.

Verbinden

- Niet luisteren naar de mensen die alles te ambitieus vinden. Heel fijn dat er expliciet wordt ingezet op minder auto's en meer voetgangers (niet elk huishouden hoeft een parkeerplaats). Studenten zijn niet problematisch. Sociale voorzieningen voor daklozen lijkt me een goede toevoeging. Supermarkt die niet AH To Go of Spar is, maar wel spullen heeft zou goed zijn. Hardloopprondje vind ik leuk.
- Plan voor Station Laan van NOI ontbreekt bij deze presentatie.
- Geen parkeerplekken aanbieden voor Rijksvastgoed bedrijf en andere professionals zoals in Zweden waar parkeerplek van werkgever aan werknemer niet aangeboden mag worden. Station is dichtbij, laat ze betaald parkeren. Moedig de auto niet aan!

Verlevendigen

- Voorziening als gezondheidscentrum, huisarts, fysio, tandarts ontbreekt
- Het is ons niet vreemd dat de voorzieningen pas later uitgevoerd worden. Zou prettig zijn als het tegelijk kan.

Overig

- Veiligheid en leefbaarheid: Mijn opmerkingen gaan over de veiligheid in BZHW nu, op dit moment. Niet over 5-10 jaar!
 1. In de wijk wordt te hard gereden, door auto's, motoren en scooters met veel geluidsoverlast bovendien.
 2. De looproute van de Jan van Riebeeckstraat naar het CS ervaar ik 's avonds als onveilig.
- Leefbaarheid: Aan de Volkerakstraat is er veel bedrijvigheid. Hier zijn drie autobedrijven gevestigd die nogal overlast bezorgen. Op de stoep staan vaak (schade) auto's geparkeerd. Lopen op het trottoir is hierdoor haast onmogelijk. Verder is hier ook een autospuiterij gevestigd die nogal wat vieze lucht via de afvoerpijp naar buiten afstoot. Je huis luchten met frisse lucht kan soms tot ergernis leiden want je krijgt de vieze lucht in je woning: niet gezond. Overigens horen deze bedrijven in 2025 niet meer gevestigd te zijn in een woonwijk maar liever in een industriepark.
- Zorg dat het tijdens de presentatie de volgende keer beter is geregeld, dat ook ouderen alles goed kunnen verstaan.

Greenify

We want to maintain livability in the neighbourhood. Therefore, we are adding greenery. There will be more green in the green spaces for nature to preserve the biodiversity of the city. We take measures for climate change that rainwater is collected and used in outdoor areas and buildings is reduced. Greening can also help with this, for example, by adding greenery to balconies, the streets and the courtyard in Bovenhuis West.

1. We maken groene straten en verblijfsplekken
2. We zorgen dat de verschillende groene plekken aan elkaar worden verbonden om de leefomgeving van planten en dieren te verbeteren
3. We helpen nog voor klimaatverandering en willen water langer vasthouden en infiltratie tegunpen